

za okres X-XII 1970 r.

Dni folkloru, festiwale

Impreza „Dni Folkloru Polskiego 1970” kontynuowana była w woj. gdańskim w październiku. W jej ramach odbyły się Dni Folkloru Kaszub „Jesień Kaszubska” oraz Dni Folkloru Powiśla. W gdańskim Pałacu Opatów otwarto wystawę pn. „Współczesna sztuka ludowa Polski Północnej”. W Sztumie otwarto wystawę sztuki ludowej. Występowały liczne zespoły regionalne.

18 października na zamknięcie Dni odbyła się w Malborku konferencja popularno-naukowa n.t. folkloru nadwiślańskiego. Główny referat wygłosiła prof. dr Jadwiga Klimaszewska.

III Rzeszowskim Jarmarkiem Pieśni i Tańca „Mielec 70” w dniach 17-19 października rozpoczął się II Festiwal Kulturalny Związków Zawodowych, wielka impreza o zasięgu ogólnokrajowym trwająca dwa miesiące. W Jarmarku brały udział zespoły stylizowane, regionalne oraz kapele ludowe. Otwarto wystawy: „Polskie folkloriana” i „Polska tkanina ludowa”, wyroby twórców ludowych sprzedawano na kiermaszu.

Odbyła się konferencja naukowa n.t. „Stan badań nad folklorem polskim”, na której referaty wygłosili: prof. dr Józef Burszta, dr Bogusław Linette, prof. dr Józef Lasocki oraz doc. dr Adolf Dygacz. Prof. Burszta wystąpił z projektem utworzenia centrum folklorystycznego, gdyż inicjatywy Instytutu Sztuki PAN na tym polu należy uznać za niewystarczające.

Wystawy, konkursy

1 października rozpoczęły się Dni Ziemi Lubaczowskiej. Otwarto wystawy: „Twórczość amatorska pow. lubaczowskiego” i „Stroje regionalne woj. rzeszowskiego”.

3 października rozstrzygnięto w Grudziądzu konkurs dla artystów-amatorów. Jedną z nagród otrzymał Zenon Zaremba. W listopadzie otwarto w tamtejszym Muzeum wystawę pokonkursową.

17 października rozpoczęła się w Żnieniu impreza cykliczna Dni Kultury Pałuckiej „Pałucka Jesień”. Otwarto wystawy: „Sztuka ludowa Pałuk” oraz twórczości amatorów. Ogłoszono wyniki konkursu na pamiętkę pałucką; występowały ludowe zespoły artystyczne; odbył się sejmik twórców ludowych.

19 października nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu pn. „Współ-

czesne koronki i wyroby siatkowe z terenu woj. katowickiego”, zorganizowanego przez Wydział Kultury PWRN w Katowicach, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu i Muzeum w Gliwicach. I nagrody otrzymały: Jadwiga Bień z Sosnowca i Jadwiga Rudzka z Koniakowa.

5 grudnia otwarto w gliwickim Muzeum wystawę pokonkursową.

W październiku odbył się VIII Międzynarodowy Kongres Miłośników Sztuki Ludowej i Szopkarzy w Neapolu. Podczas trwania Kongresu otwarta była wystawa, na której pokazano m.in. 10 szopek krakowskich ze zbiorów Muzeum Historycznego m. Krakowa.

II Wojewódzką Wystawę Amatorskiej Twórczości Plastycznej pn. „Pejzaż Ziemi Białostockiej” otwarto w pierwszej dekadzie października. Część prac każdego autora eksponowano w foyer Teatru Dramatycznego w Białymstoku, inne — w Sokółce. Pokazano 90 obiektów spośród nadesłanych 176.

Muzeum Kujawskie przygotowało wystawę twórczości ludowej regionu. Była ona udostępniona w paru miejscowościach Kujaw. Złożyło się na nią 120 prac z zakresu malarstwa, rzeźby, haftu i garncearstwa.

Dzieła czterech artystów ludowych z Litwy — rzeźby, tkaniny, wyroby pamiętkarskie — pokazano na wystawie w warszawskiej Galerii Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w październiku, a w listopadzie — w gdańskim Ratuszu Staromiejskim.

Październik. Galeria Sztuki Węgierskiej w Budapeszcie: wystawa polskiej sztuki ludowej zorganizowana przez muzea etnograficzne Budapesztu i Krakowa.

Muzeum Techniki w Koszycach (Słowacja): wystawa rzeszowskiej sztuki ludowej podczas Dni Kultury Polskiej.

Budziszyn (NRD): wystawa pn. „Współczesna sztuka ludowa na Dolnym Śląsku” zorganizowana przez wrocławskie Muzeum Etnograficzne.

Gera (NRD): wystawa pn. „Współczesna sztuka ludowa Podhala” zorganizowana przez Muzeum Tatrzańskie podczas Dni Kultury Polskiej.

Muzeum Archeologiczne w Warszawie: wystawa pn. „Rzemieślartystyczne Dagestanu”.

Muzeum w Międzyrzeczu: podczas walnego zjazdu Polskiego To-

warzystwa Ludoznawczego otwarto wystawę wikliniarstwa.

Muzeum Regionalne w Myślenicach: wystawa ceramiki Jana Reczkowskiego z Nowego Targu.

WDK na Zamku w Szczecinie: wystawa pn. „Pokaz fragmentów wnętrza i stroju”, zorganizowana przez Cepelię. Wśród przedmiotów sztuki ludowej znalazły się rzeźby Zegadły i Zagajewskiego.

WDK w Rzeszowie: na wystawie osiągnięć Węgierskiej Republiki Ludowej pokazano m.in. obiekty sztuki ludowej.

WDK w Kielcach: wystawa rysunków Nikifora.

PDK w Sokółce: wystawa tkaniny ludowej wykonanej techniką dwuosnowową i sejpakową.

PDK w Gryfinie: przegląd sztuki ludowej i plastyki amatorskiej z dziedzin: malarstwa, haftu, rzeźby, metaloplastyki i in.

ZDK „Pronit” w Pionkach: wystawa rzeźby Stanisława Denkiewicza z Jedlni Kościelnej.

Białystok: wystawa haftów oraz twórczości amatorskiej regionu gołdapskiego.

Sobolów pow. Bochnia: wystawa rzeźby ludowej.

Międzyuczelniany Klub Studentcki w Rybniku: wystawa obrazów malarza naiwnego Ludwika Holesza ze Świerklan Dolnych, pow. Rybnik.

W Myślenicach tamtejsze Prezydium PRN, Muzeum Regionalne i PDK ogłosiły w listopadzie konkurs na wyroby ceramiczne z terenu powiatu, wykorzystujące tradycyjne motywy zdobnicze i sposoby produkcji.

Listopad. Muzeum Archeologiczne w Wrocławiu: pokonkursowa wystawa pn. „XXV lat plastyki amatorskiej we Wrocławiu”.

Muzeum Okręgowe w Lublinie: Wojewódzki Przegląd Plastyki Amatorskiej. Jeden obraz wystawił malarz naiwny, Bazyli Albiczuk z Białej Podlaskiej.

Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu: wystawa rzeźby ludowej „Świątkarze”, przeniesiona tu z Lubania Śląskiego.

Muzeum w Gorzowie: wystawa przedmiotów nadesłanych na konkurs sztuki ludowej i pamiętkarstwa regionalnego.

WDK w Rzeszowie: wystawa sztuki ludowej pow. przeworskiego — podczas „przełądu powiatów”.

PDK w Starogardzie: wystawa sztuki ludowej i twórczości amatorskiej z terenu powiatu.

PDK w Gryfinie: wystawa sztuki ludowej i plastyki amatorskiej z terenu powiatu.

Dom Esterki w Radomiu: wystawa obrazów Nikifora.

Klub Robotnika w Kielcach: wystawa rzeźby ludowej regionu — podczas imprezy „Jarmark ludowy” zorganizowanej w ramach II Festiwalu Kulturalnego Związków Zawodowych.

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie: wystawa kowalstwa artystycznego, plon konkursu, który odbył się we wrześniu w Gutanowie, pow. Puławy.

Klub Kultury w Żurominie: wystawa rzeźby ludowej rodziny Błażczyków.

1 grudnia w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego otwarto wystawę pn. „Inwencje ludowe we wzornictwie”, na której pokazano efekty współpracy tkaczek ludowych, pracowników Instytutu oraz przemysłu lekkiego. Problematyce tej poświęcone były artykuły Wandy Telakowskiej i Lidii Buczek w numerze 3/4 naszego pisma z r. 1970.

18 tkaczkom ludowym z woj. kieleckiego, lubelskiego i warszawskiego Min. Kultury i Sztuki przyznano nagrody za odtworzenie tradycyjnych wzorów tkackich.

4 grudnia w Krakowie odbył się pokaz szopek wykonanych na XXVIII konkurs organizowany przez Muzeum Historyczne m. Krakowa. Spośród 56 obiektów pierwsze nagrody zdobyły szopki Jana Malika, Zygmunta Grabowskiego i Witolda Głucha. 6 grudnia otwarto wystawę pokonkursową. Przyznano nagrody Min. Kultury i Sztuki.

7 grudnia rozstrzygnięto konkurs na sztukę ludową i pamiątkę woj. zielonogórskiego. W styczniu otwarto pokonkursową wystawę w Zielonej Górze.

Redakcja „Polskiej Sztuki Ludowej” patronowała wystawie pn. „Dawna rzeźba ludowa w fotografii

Jana Świdierskiego”, która została otwarta 21 grudnia i trwała do 3 stycznia w warszawskim Klubie MPiK „Ruch” na Słanie Wschodniej. Jan Świdierski, nasz stały współpracownik, pokazał 39 fotogramów drewnianych świątków w plenerze.

Polskie Radio przy współudziale wielu instytucji zorganizowało konkurs pn. „Do tańca, śpiewania pięknie zapraszamy”, obejmujący muzykę i literaturę ludową z terenu Mazowsza, Kurpii i Podlasia.

Trzy audycje o współczesnej polskiej sztuce ludowej przedstawił w okresie świątecznym w telewizji szwedzkiej Lasse Holmqvist. Równocześnie w największej galerii Sztokholmu otwarto wystawę 300 eksponatów z wszystkich dziedzin polskiej sztuki ludowej. Pokazano m. in. rzeźby Kołacza, Lamęckiego i Skrętowicza, reliefy Dobiasza, obrazy Ociepki, a także szopki krakowskie.

Grudzień. Muzeum Historyczne m. Warszawy: jako tło wystawy poświęconej Tytusowi Chałubińskiemu pokazano eksponaty podhalańskiej sztuki ludowej.

Lokal Stowarzyszenia Historyków Sztuki w Krakowie: wystawa rzeźb Edwarda Sutora z Nowego Targu zorganizowana przez Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem.

Muzeum Etnograficzne w Toruniu: wystawa rumuńskiej sztuki ludowej z kolekcji Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie.

Bielsk Podlaski: wystawa twórczości ludowej z terenu powiatu zorganizowana przez Muzeum Okręgowe w Białymstoku.

Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie: Wojewódzka Wystawa Sztuki Ludowej i Plastyki Amator-

skiej zorganizowana przez Wydział Kultury PWRN i szczeciński WDK.

PDK w Strzelcach Krajeńskich: wystawa twórczości ludowej i amatorskiej regionu.

PDK w Brodnicy: wystawa prac twórców ludowych oraz projektów wnętrz mieszkalnych, zorganizowana przy współudziale Cepelii.

Wiejski DK w Śliwicach: wystawa prac twórców ludowych z Borów Tucholskich.

Sztokholm: wystawa 12 obrazów Ludwika Hołesa zorganizowana przez „Dese”.

Saint-Germain-en-Laye pod Paryżem: wystawa wyrobów Cepelii.

Kamieńczyk, pow. Wyszaków: wystawa kurpiowskiej sztuki ludowej podczas imprezy „Niedziela na wsi”.

Inne

9 i 10 października trwał założycielski zjazd Oddziału Stowarzyszenia Twórców Ludowych Ziemi Kieleckiej. Jest to czwarty oddział Stowarzyszenia.

W dniach 13—14 listopada obradowała w Arturówku k. Łodzi IV Ogólnopolska Konferencja Etnograficzna. Zasadniczy referat pt. Tendencje badań nad przemianami kulturowymi wygłosiła doc. dr B. Kopczyńska-Jaworska. Referaty i dyskusja koncentrowały się wokół zjawiska przekształcenia się środowiska współczesnej wsi polskiej.

W październiku rzeźbiarz ludowy z Morawicy, pow. Kielce, Józef Piłat, otrzymał nagrodę jubileuszową Min. Kultury i Sztuki z okazji 40-lecia pracy twórczej.